
Urejanje slovenskega prostora po novem: (Ali smo z novim zakonom dobili priložnost za bolj dinamičen in občanom prijaznejši razvoj v prostoru?)

Author(s): Andrej POGAČNIK

Source: *Urbani Izziv*, Vol. 18, No. 1-2, Prostor, okolje, stanovanje / Space, environment, housing (2007), pp. 118-121

Published by: Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/10.2307/24920772>

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at <https://about.jstor.org/terms>

JSTOR

Urbanistični inštitut Republike Slovenije is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Urbani Izziv*

Andrej POGAČNIK

Urejanje slovenskega prostora po novem

(Ali smo z novim zakonom dobili priložnost za bolj dinamičen in občanom prijaznejši razvoj v prostoru?)

V razmiku treh let in pol smo v Sloveniji dobili nov krovni Zakon o prostorskem načrtovanju. Tej hitrosti nedvomno botruje zamenjava politične usmeritve. Novi zakon je prehitel dokončanje vseh prostorskih načrtov, ki bi po prejšnjem zakonu morali biti sprejeti do srede letošnjega poletja. Zamujena je bila priložnost, da bi nova zakonodaja (gre tudi na novonastajajoča Zakona o graditvi objektov in Zakona o arhitekturni ter inženirski dejavnosti, kasneje imenovan Zakon o udeležencih v prostorskem načrtovanju in graditvi) nastala na izkušnjah prejšnje. Izdelava novih prostorskih aktov se bo časovno zavlekla za dve leti. Dve leti več zamud in kaotičnega stanja v prostoru, dve leti več ovir za investitorje, za hitrejšo stanovanjsko in podjetniško gradnjo.

Zamislimo si lahko groteskno situacijo. Kaj bi bilo, če bi se prihodnje leto politična elita zamenjala in bi bil ZPNačrt »za povračilo« razveljavljen in bi znova nastajal novi stari zakon. Izdelava ter sprejem prostorskih dokumentov pa bi se večno odmikala v prihodnost.

Ekipa na Ministrstvu za okolje in prostor je pri snovanju novega ZPNačrta začela zelo pogumno, njen cilj je bila poenostavitev, večja transparentnost, prijaznost občanom. Da bi se zavarovala pred »komplikatorji« iz vrst širše strokovne javnosti, se je pri pisanju zakona zaprla v kabine. Toda od enostavnosti je ostalo bore malo. Zakon se je zapletel v široko razpredeno mrežo strok, ki se ukvarjajo s prostorom. Na vsak

kvadratni meter parcele je nešteto vplivov, ki določajo njeno možno rabo: lastniških, okoljevarstvenih, naravovarstvenih, kulturovarstvenih, infrastrukturnih, oblikovalskih, prometnih, komunalnih. Tu so še interesi sosedov, investitorjev, občine, države, tu je cena zemljišča in še in še. Kompleksnosti v urejanju prostora ni moč uiti.

Zaradi hitrosti zamenjave starega zakona z novim se je zgodilo, da je ZPNačrt predvsem menjava obleke na istem telesu. Ponovno preimenovalje istih vrst prostorskih dokumentov spravlja strokovnjake, kaj šele občane, v nemajhne težave. Od leta 1967, ko smo v Sloveniji dobili prvi krovni prostorski zakon, smo iste vrste prostorskih načrtov imenovali na (vsaj) štiri različne načine:

- Osnovni načrt rabe tal in z njim določeno (ne)zazidljivost (in druge pogoje za gradnjo), ki lastnika parcele najbolj zanima, smo imenovali po letu 1967 **urbanistični red**, po letu 1984 **prostorski ureditveni pogoji**, po letu 2003 **prostorski red občine** in sedaj **prostorski izvedbeni pogoji**, ki so del prostorskega načrta občine.
- Še težje se znajdemo pri poimenovanju temeljnega dolgoročnega usmerjevalnega prostorskega dokumenta občine. Ta se je imenoval po letu 1967 **urbanistični program**, nato **prostorske sestavine družbenega plana**, zatem **prostorski plan**, sledila je **strategija prostorskega razvoja**, sedaj je **strateški del prostorskega načrta**.

- Zmeda je tudi pri imenih prostorskih aktov, ki urejajo večje komplekse gradenj. Dobri stari **zazidalni načrti**, ki jih pozna ves svet, so se tako imenovali do leta 2003, ko so iznašli univerzalni **lokacijski načrt** in sedaj **podrobni prostorski načrt**.
- **Načrt mestne ali vaške preno-ve**, ki je v Evropi znan in potreben dokument, se je sramežljivo pojavil samo po letu 1984 kot **ureditveni načrt preno-ve, dopolnilne gradnje in komunalne asanacije**, potem pa znova poniknil. Načrt preno-ve kot samostojni dokument za celovito revitalizacijo, rekonstrukcije, sanacije, konzervatorska dela bi si zagotovo zaslužil svoje posebno mesto v zakonu.

Občane seveda najbolj zanimajo papirji za pridobitev gradbenega dovoljenja. Tudi tu je bilo »hokus-pokusov« cel koš. Po letu 1967 smo imeli **lokacijsko dokumentacijo** in na njeni osnovi izdano **lokacijsko dovoljenje** (poleg gradbenega), po letu 1984 možnost **skupnega dovoljenja** (ali ločenega). Po letu 2003 je bilo uzakonjeno samo še **gradbeno dovoljenje**, pridobljeno na osnovi projekta, ki vključuje lokacijski del za **lokacijsko presojo** predlagane prostorske ureditve. Pri tem so izrazi v zvezi z lokacijo ustvarili zmedo. Težko je bilo pojasniti, kakšne so razlike med lokacijskim dovoljenjem, lokacijsko dokumentacijo in lokacijskim načrtom oziroma kaj je sedaj vključeno v OPPN, v PIP-e oz. v PGD.

Novi zakon daje večjo težo urbanističnim načrtom. Na te, mestne na-

črte, pa gleda bolj z arhitekturnooblikovalskimi očmi in ne z očmi javnega, družbenega delavca. Z drugimi besedami, razvoj mest niso samo fizične strukture, ampak mora biti tudi projekt razreševanja perečih socialnih, gospodarskih, okoljskih, medkulturnih, medgeneracijskih in drugih problemov. Vstaje v francoskih mestih so tudi posledica urbanizma, ki ni bil dovolj pozoren na družbeno izključenost. Tudi prostorska segregacija, poceni gradnja najemnih stanovanj, črnograditeljska naselja so nujne naloge urbanizma. Skratka, družbenim vidikom urbanizma, torej socialnim, gospodarskim, finančnim, bi morali v zakonskem besedilu posvetiti večjo skrb.

Tudi sicer se v novem zakonu kaže na večjo vlogo arhitekturne stroke. Ta naj prinese večjo kulturno oblikovalsko kakovost v naš prostor. Pri tem pa se zanemari timski in interdisciplinarni značaj prostorskega načrtovanja. Snovalci zakona so povzročili negotovanje krajinskih arhitektov, prostorskih načrtovalcev, ob snovanju novega Zakona o graditvi objektov pa tudi gradbenih inženirjev.

Zakonodaja iz leta 2003 je uvedla t. i. **krajinski načrt** za turistično, naravovarstveno, simbolno najbolj pomembne krajine znotraj občin ali med njimi. Ta planski akt žal ni bil mišljen tudi kot prostorski načrt narodnega, regijskih in krajinskih parkov in bil povezan z upravljavskimi načrti (teh parkov). Zato je obvisel v zraku. Kolikor vem, ni bila izdelana nobena krajinska zasnova. Sedaj je ta vrsta načrta odpravljena, kar je škoda. V evropskih državah so znani sorodni načrti – npr. landscape plan, nemški načrt za »Landschaftspflege« in drugi.

Za stroko (in politiko) je stalen izziv regionalno prostorsko načrtovanje. Regija kot vmesni člen med eno državo in 210 občinami je nujna v hierarhiji planskih dokumentov. Res je sicer, da se je zaradi majhnosti Slovenije doslej še kar lahko shajalo brez regij. Večina regij znotraj evropskih

držav je večjih od Slovenije. Regionalno planiranje je bilo naši deželi vedno pastorek, čeprav ne brez poskusov v tej smeri. Že v 60-ih letih smo imeli regionalni plan slovenske obale, Pohorja, študijo ljubljanskega okraja. Zakonodaja iz leta 1967 je regionalne prostorske plane sicer predvidevala, a ti se niso nikoli izvedli. Regionalna zasnova se znova pojavi šele po letu 2003, a nobena ni bila izdelana. Pač pa so se »prijele« regionalne razvojne agencije in njihovi regionalni razvojni programi, ki pa so izrazito »neprostorizirani«. Delo na regionalnih zasnovah prostorskega razvoja je z novo zakonodajo anulirano. Obsežno delo na koroški, obalno-kraški regiji, v regiji jugovzhodne Slovenije in še kje je bilo brez koristi.

Regionalni prostorski načrt novi zakon ohranja, vendar je njegova naloga predvsem prostorska umestitev objektov regionalnega pomena. Občine in regije naj se dogovorijo, katere stavbe, naprave in druge ureditve bodo načrtovale skupaj in to naj se prikaže v regionalnem načrtu. Najpogosteje bodo to bolnice, višje in visoke šole, srednješolski centri, stadioni, kulturni centri, pa tudi odlagališča odpadkov, medobčinsko pomembne prometnice, vodnogospodarske, energetske in podobne ureditve. Sodim, da je vloga regionalnega načrta, kot je zapisana v zakonu, preskromna. Potrebna bi bila razvojna vizija celotnega regionalnega prostora, uskladitev državnih in (med)občinskih interesov ob hkratnih povezavah s sosednjimi, tudi čezmejnimi regijami. Številne razvojne priložnosti se namreč pokažejo šele na regionalni ravni, ne pa v optiki občine ali države. Tudi v Sloveniji lahko govorimo o turističnih, agramih, energetskih, visokotehnoloških, urbanih regijah, v katerih naj razvojne priložnosti omogoča prav regionalni načrt.

V nizu prostorskih načrtov je najvišji – hkrati pa najmanj precizen – **prostorski načrt države**. Tudi tega smo doslej različno imenovali: **prostorski plan** (socialistične republi-

ke) ali **prostorske sestavine dolgoročnega družbenega plana** (Slovenija 2000), **Strategija prostorskega razvoja Slovenije** iz leta 2004. Sedaj naj bi se, po komaj dveh letih, ponovno izdelal **prostorski načrt države**.

Sedaj še veljavna Strategija prostorskega razvoja Slovenije je bila izdelana z vključitvijo skoraj vseh slovenskih strokovnjakov na osnovi brezštevilnih študij in raziskav. Resda je preveč varovalno naravnana, a njena strokovna kakovost ni vprašljiva. Bistvena slabost je v odsotnosti mehanizmov njenega uresničevanja na nižji, zlasti lokalni ravni. Če so za realizacijo državno pomembnih infrastruktur (avtocest, železnic, luke, mejnih prehodov, velikih čistilnih naprav...) poskrbeli državni lokacijski načrti, vse do gradbenega dovoljenja, pa njenega vpliva na siceršnjo rabo tal skoraj ni bilo. Kako naj občina na parcelo natančno konkretizira državno opredelitev »zalednega turističnega območja« ali »območja vzpodbujanja kmetijstva«?

Ob izdelavi novega (strateškega) prostorskega načrta države je potrebno upoštevati slovenski položaj v okviru EU 25-erice. Dobro zrcalo je pred nas postavil t. i. Esponov atlas iz leta 2006, ki pa je prišel med strokovno javnost letos. Izdelan je na osnovi enotnih statističnih kazalcev za vse članice EU. Ker so agregacije velike in je Slovenija na kartah Evrope komaj vidna, se nam zdijo nekatere opredelitve v zvezi z našo deželo čudne. Morda pa je čudna naša predstava o nas samih?

Poglejmo si nekaj značilnih ugotovitev tega evropskega prostorskega monitoringa. Izstopamo po velikem deležu območij Nature 2000 (35,5 %) in gozda, torej pomembno prispevamo k zmanjšanju toplogrednih plinov in k biodiverziteti Evrope. Toda opazamo tudi drugo plat medalje – manjka nam konkurenčnih urbanih središč. Ljubljana se uvršča med šibka »mega« mesta, torej med slabotne metropole. Med drugimi slovenskimi

mesti se na kartah Evrope zaradi zaslug pristanišča pojavlja le še Koper. Nimamo mest na stopnji svetovne ali evropske pomembnosti. Dostopnost Slovenije do najbolj razvitih delov EU je srednja, torej ne najboljša. Oziroma: razvitost bi lahko bila glede na geografsko bližino evropskega osredja večja. Nevarnost tveganja naravnih in antropogenih nesreč je majhna. Je pa velika v naši bližnji sosesčini, okoli italijanskega Tržiča in v Karnijskih Alpah. Tip slovenske ekonomije naj bi bil industrijski, in sicer visoke ali srednje tehnološke ravni. Regije naj ne bi bile posebej specializirane. Dolgoročna nezaposlenost je označena kot visoka, nezaposlenost mladih pa je nekoliko pod povprečjem EU. Delež višjega izobraževanja je (pre)nizek. Od starih članic EU smo v pogledu izobrazbene ravni primerljivi le s Portugalsko, Grčijo, jugom Italije in z nekaterimi starimi industrijskimi regijami Francije in Nemčije. Kot »evropsko jedro znanja«, ki se meri s 50 do 500 tisoč študenti, je označena le Ljubljana. V prometnih smereh panevropskega pomena še vedno prevladuje (glede na Slovenijo) os zahod – vzhod. Gospodarsko rastemo hitreje od starih članic, a počasneje od pribaltskih držav, Slovaške, večjega dela Madžarske in Romunije in celo počasneje od nekaterih delov Španije, Grčije in Irske (ti podatki verjetno ne upoštevajo zadnjega skoka rasti na okoli 6 %). Naša nataliteta je po sicer zastarelih podatkih (iz leta 1999) nizka, vendar ne najslabša. Primerno, torej dovolj visoko nataliteto, imajo le Francija, skandinavske države in Irska. Kmetijstvo je glede na kazalce uspešnosti šibko. Večji del Slovenije – razen ljubljanske in mariborske urbane regije – naj bi bil v šibkem vplivu urbanizacije. Na splošno pa naj bi bila naša mesta privlačna za priselitev mlajše in srednje stare populacije.

Našteti in še mnogi drugi kazalci iz ESPON-a so opomniki za načrtovanje novega strateškega prostorskega načrta – če naj ta res prinese kaj novega, če naj zmanjša naše zaostajanje in izkoristi naše pred-

nosti. A vrnimo se k Zakonu o prostorskem načrtovanju.

Novemu zakonu na pot velja zapisati tudi marsikaj dobrega. Vzpostavljena je tesnejša povezava z javno upravo. V vseh prostorskih načrtih sta uvedeni dve stopnji obdelave: osnutek in predlog. Smernice se ne dajejo več na praznem papirju, temveč na osnovi osnutka, torej že izraženih namer v prostoru. Sektorji, ministrstva, občani, civilna družba dajo stališča do osnutka in na tej osnovi se izdela predlog, ki ga verificira država. Ukinjene so nepotrebne prostorske konference in preobloženi »program priprave«. Država oz. njena uprava je poslej prevzela nalogo, da pridobi smernice in mnenja vseh ministrstev in javnih gospodarskih družb o prostorskem načrtu. Ker naj bi tudi v vlogi za gradbeno dovoljenje upravna sfera zbrala vsa soglasja, bodo občine in investitorji razbremenjeni težkega birokratskega dela. Državna uprava bo z večjo avtoritarnostjo lahko zahtevala pravočasna in strokovno utemeljena mnenja ali soglasja (oziroma »pred njimi« smernice in projektne pogoje). Skrbi pa nas, ali bo to zmogla. Če je za osnovne prostorske akte potrebnih vsaj 20 uradnih, pravno zavezujočih smernic in kasneje mnenj, kot so kmetijsko, okoljevarstveno, naravovarstveno, kulturnodediščinsko, prometno, vodnogospodarsko, razna energetska in komunalna, obrambno... , bo ministrstvo zasuto skoraj naenkrat z 20-krat 210-imi ločenimi smernicami oz. mnenji (4200). In to brez postopkov za državne in občinske podrobne prostorske načrte, kjer bo številka še nekajkrat višja.

Postopka prostorskega načrtovanja in okoljske presoje tistega, kar se predlaga kot razvoj v prostoru, naj bi potekala povezano in sočasno. Seveda so v prednosti okoljevarstveniki, ki bodo črtali zazidalna območja, zmanjševali kapacitete, dokler jih urbanist ne bo ubogal in si izprosil ugodno okoljsko poročilo. V primeru nestrokovnih okoljskih poročil (ki v ključnih sestavinah itak

temeljijo na arbitrarnih ocenah) naj bi jih zavrnilo ministrstvo in razsojalo v primeru popolnega konflikta interesov med varstvom in razvojem. Toda ali bo res vse potekalo strokovno in neoporečno? Zadnji zaplet z Volovje rebri kaže drugače. Ali se bo peščica lahko tudi poslej posmehovala vsem načelom o zmanjševanju toplogrednih plinov, o energetske obnovljivosti, trajnosti, čistosti energije, zanesljivosti in cenenosti? Posmehovala željam krajanov in občin za zmanjševanjem razvojne zaostalosti?

Novi ZPNačrt je prišel v dokaj kočljivem obdobju razvoja v prostoru Slovenije. (Kdaj pa razvoj v prostoru ni kočljiv?) Še precej let po osamosvojitvi in odločitvi za demokratično ureditev je trajala inercija družbene lastnine nepremičnin ter samoupravljanja: urbanizem ni bil v ospredju zanimanja politike, velikega kapitala, pa tudi malih spekulantov ne. Hitro zasebno lastnjenje velikanskih tovarn in drugih podjetij, nakupovalnih središč ali hotelov so ljudem odprli oči. Fenomen Jankovića je pokazal, da je volilni politični program v veliki meri tudi urbanistični program. V državah z dolgo kapitalistično tradicijo so politika, velik kapital, urbanisti, banke in veliki lastniki zemljišč tesno povezani. Kjer so mehanizmi družbene kontrole ohlapni (beri: jug Evrope), zacvetijo korupcija, gradbena mafija, vplivni nepremičninski lobiji. Iz županstev in urbanističnih birojev curljajo »insajderske« informacije o namenih bodoče rabe tal. Zemljiški spekulanti hitro pokupijo parcele, za katere zaslutijo, da bi lahko bile zazidljive, in nato izvajajo pritisk za spremembe urbanističnih načrtov. Potem jih prodajo z desetkratnim dobičkom – celo občini ali državi, ki jim je tak zaslužek podarila (v primeru nujne trase ceste ali druge infrastrukture).

Vloga urbanistične stroke se spreminja in postaja ambivalentna. Še vedno je dobrodošla kot izgovor občinski vladajoči eliti pri nezažele-

nem posegu v prostor. Strokovnost urbanizma pa se marginalizira in relativizira, če si politika nek razvoj v prostoru želi in ki mu stroka sicer nasprotuje. Značilen primer so nenasitni apetiti po novih zemljiščih za enodružinske hiše in poslovnootbrne (gospodarske) cone. Ali pa primeri izjemnega zgoščanja pozidave v obliki stolpnice, ukleščene med obstoječe hiše.

V bogatih potrošniških družbah se krepí srednji sloj. Velik del le-tega so (volilnega telesa) tudi mali lastniki nepremičnin, torej zemljišč in stavb. Zato igrajo ali bodo igrali veliko vlogo v pritiskih na urbanistično politiko. Z malimi nepremičninskimi špekulanti bo potrebno računati. Kdo si ne bi želel desetkratne podražitve svoje parcele ali ugodnih razmer za oddajanje stanovanj? Ali okoljske rente? Nič ni boljši način za pridobivanje volivcev, kot je obljuba o zazidljivosti njihovih parcel, pa čeprav na najboljših njivah ali sredi neokrnjene narave. Glasove dobiš tudi z legalizacijami ali nerušenji črnih gradenj, vikendov, vrtičkov. In za vse nove zazidljive parcele se seže v malho brez dna – t. j. na najboljša kmetijska zemljišča. Gozdna zemljišča, ki jih je v Sloveniji preveč, niso zanimiva. Prenova starih industrijskih, rudarskih ali vojaških zemljišč pa še manj.

Ali bo novi zakon skupaj s podzakonskimi akti uspel zajezi divjo tranzicijsko sprego med politiko, kapitalom in urbanizmom? Ali bo uspel zavarovati javne koristi in ne le koristi tistih »bolj enakih«? Ali bo javno dobro postalo in ostalo svetinja prostorskega urejanja? Ali bosta stroki varstva okolja in narave razumeli tudi skupno končno korist pri prostorskih ureditvah, ki je navsezadnje tudi korist za njihovo ožje področje? Ali bodo občani pri načrtovanju v prostoru videli čez svoj prag, čez domet Nimby sindroma? In politiki čez datum prihodnjih volitev?

prof. dr. Andrej Pogačnik, univ. dipl. inž.
arh., Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo.

Andrej POGAČNIK

Nagrade, nagrade ...

Slovenski prostorski načrtovalci smo bili desetletja brez lastne, stanovske nagrade. V času skupne države so to vrzel zapolnjevale nagrade Urbanistične zveze Jugoslavije (kar nekaj naših urbanistov je prejelo Zlati znak) in Jugoslovanskega inštituta za urbanizem in stanovanje (npr. za Generalni urbanistični načrt Ljubljane iz leta 1966 ali nagrada skupini Urbanističnega inštituta za Split III). V Sloveniji pa sta bili (in sta) Plečnikova ter Prešernova nagrada podeljeni za kulturno-umetniške dosežke, torej na našem področju za arhitekturo, urbanistično in krajinsko oblikovanje. Prostorsko planiranje se je s svojimi tehničnimi, interdisciplinarnimi in družbenimi vsebinami vedno izmikalo kriterijem nagrajevanja. Zato ni čudno, da so nam bile prve nagrade pravzaprav podeljene s strani tujcev. Naš znani urbanist in prostorski načrtovalec B. Gaberščik je prejel Herderjevo nagrado za kulturno ustvarjanje posebej na območju srednje Evrope, kasneje je isto nagrado prejel V. Ravnikar.

Ob in po vključevanju Slovenije v EU se je Društvo urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije (DUPPS) vključilo v Evropski svet urbanistov (ECTP) in na ta način tudi kandidiralo za evropska priznanja. Priznanja ECTP se podeljujejo bienalno in kar dvakrat zapored smo Slovenci prejeli priznanje (Special Mentioning): za urbanistični načrt Maribora in za urbani razvoj ob lahki železnici Ljubljana – Kamnik. Priznanja ECTP so izjemno prestižna, podeljevanj se udeležijo ministri, župani ter delegacije držav, iz katerih so nagrajenci. Prihodnje leto se priznanja znova podeljujejo in to v Dublinu. Kriteriji so zlasti inovativnost, primeri dobre prakse, ki so uporabni kjer koli v EU, prispevek k trajnostnim načelom.

Ob 50 letnici društva DUPPS so bila ustanovljena priznanja Maksa Fabianija za dosežke na področju urbanizma in prostorskega načrtovanja. V organizacijo nagrade so poleg DUPPS-a vključeni še občina Komen (kraji, kjer je M. Fabiani živel in deloval), Ministrstvo za okolje in prostor ter Ministrstvo za kulturo. Lani, v letu je 2006, je bila nagrada podeljena prvič. Priznanja Maksa Fabianija so hkrati nominacija za priznanja ECTP, posredujejo pa jih lahko le nacionalna združenja in ne posamezniki.

S tem smo v Sloveniji »pokrili« nagrajevanje s strani nacionalnega (DUPPS) in evropskega strokovnega združenja (ECTP). Manjkala je le še možnost, da prostorski načrtovalci kandidiramo za nagrade in priznanja naše zbornice – Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS), ki je lani pričela s podeljevanjem Platinastih in Zlatih svinčnikov. Letos smo – Matična sekcija prostorskih načrtovalcev pri ZAPS – uspeli ustanoviti tudi podeljevanje Zlatih svinčnikov za prostorsko načrtovanje. Ti se podeljujejo ločeno za izdelane in potrjene prostorske akte ter ločeno za strokovne podlage, študije ali raziskave. Decembra 2007 so bili Zlati svinčniki podeljeni prvič, eden za OPPN (elektrarne Krško) in dva za strokovne podlage (za prostorski red Ljubljane in za prestrukturiranje Celja). Ob tem je bila v Hiši arhitekture odprta razstava »Slovensko prostorsko načrtovanje 2006–2007«. Naša prva razstava in Zlati svinčniki so zajemali opus dveh let, poslej pa naj bi bile nagrade vsakoletne za dela iz tekočega leta.

Potem, ko smo uspeli institucionizirati naše stanovske nagrade, pa moramo še marsikaj postoriti pri popularizaciji in odmevnosti našega dela. Mediji so že sprejeli za svoje